

Roosje Glaser. Ascendant waterman of steenbok?

<https://permalink.geldersarchief.nl/C8E45EC059B44656A5AD43C5BC93E075>

Glaser, Rosa Regina 10 september 1914 17h00 Nijmegen

Glaser, Rosa Regina

Nijmegen (51°50'NB, 5°51'OL)

Klokketijd: 10 september 1914 17h00m00s

GMT : 10 september 1914 16h40m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2420386.19444; Sterretijd: 16h18m52s

zon: 17°06' maa in 7

maa: 24°25' sti in 3

mer: 26°37' maa in 7

ven: 3°19' sch in 8

mar: 17°29' wee in 8

jup: 13°46' wat in 1

sat: 1°14' kre in 5

ura: 8°14' wat in 1

nep: 29°40' kre in 6

plu: 2°07' kre in 5

kno: 5°46' vis in 1

che: 16°35' vis in 1

lil: 2°02' sti in 2

(ware maansknoop)

Huizen (Placidus):

Ascendant : 7°06' wat

Midhemel : 6°34' boo

Roosje Glaser (25/7)

https://nl.wikipedia.org/wiki/Roosje_Glaser

Rosa Regina (Roosje) Glaser (Nijmegen, 10 september 1914 - Stockholm, 2000)[1]
was een Nederlandse danseres en Holocaustoverlevende.

Biografie

Rosje Glaser werd geboren in Nijmegen in Nederland en groeide op in Kleef in Duitsland. Voor de oorlog was Glaser in Nederland danseres met verschillende dansscholen. Als Joodse vrouw werd ze in de Tweede Wereldoorlog verraden door haar (ex-)minnaar. Ze werd op transport gezet naar Westerbork, vervolgens naar Kamp Vught. Ze wist te ontsnappen, werd snel weer opgepakt en voor straf direct naar Auschwitz gestuurd. Ze overleefde door dansles te geven. Uiteindelijk overleefde ze zeven concentratiekampen.[2]

Via het Zweedse Rode Kruis werd ze bevrijd. Sindsdien woonde ze in Zweden. In 2016 is haar verhaal vastgelegd in het boek Dansen met de vijand: Het oorlogsgeheim van tante Rosje, meerdere theaterproducties en tentoonstellingen.[3]

Jeugd en vooravond oorlog

Als Rosje nog kleuter is en in Duitsland woont, in het stadje Kleef, ziet ze jonge mensen dansen. Het fascineert haar en het wordt haar passie. Rosje ontwikkelt zich tot een geëmancipeerde vrouw die haar plek weet te veroveren. Als danslerares boekt ze successen en danst in Amsterdam, Londen, Parijs, Berlijn en Brussel. Ze verliest haar grote liefde in 1936, zoekt troost en trouwt met de dansschoolleraar Leo Crielaars.[4] Samen exploiteren ze een dansschool in Den Bosch. Wanneer de nationaalsocialisten de macht grijpen begint voor Rosje, 25 jaar oud en Joods, een levensgevaarlijk avontuur. Het huwelijk loopt stuk en ze scheiden.

In 1940 vallen de Duitsers Nederland binnen. Al snel worden er discriminerende maatregelen genomen tegen Nederlanders met Joodse achtergrond. Rosje besluit daar niet aan mee te doen, ondanks de hoge straffen die op overtreding staan. Haar passie voor dansen blijft belangrijk en ze start met succes vier nieuwe dansscholen. Dat succes wordt nog vergroot door het introduceren van nieuwe dansen in Nederland. Rosjes foto staat in tijdschriften en ze komt in het bioscoopjournaal.

Dansen en verraad

In 1941 geeft haar (ex-)man Leo haar aan bij de Kultuurkamer. Rosje moet haar bloeiende dansscholen sluiten. Illegaal gaat ze met de dansschool verder op de zolder van haar huis. In het voorjaar van 1942 verraden Leo en zijn broer Marinus Crielaars Rosje bij politiecommissaris en burgemeester omdat ze geen Jodenster draagt. Rosje wordt opgepakt en overgedragen aan de SS. Die sluit haar zes weken op. Daarna komt ze weer vrij. In de zomer van 1942 wil ze met haar dansscholen het dansseizoen afsluiten met een groot bal. Ze kan echter geen balzaal meer huren, nu vanwege het verraad door haar ex-man en zijn broer bekend is geworden dat ze Joods is.

Ze organiseert een alternatief bal in het buitengebied in een houten uitspanning. Daar wordt gedanst en diverse spelen gespeeld. Van die bijeenkomst en de illegale danszolder bestaan originele filmopnamen. In het najaar van 1942 najaar wordt Rosje opgeroepen zich 'vrijwillig' naar kamp Westerbork te begeven. Zij geeft geen gehoor aan die oproep, wijzigt haar identiteit en gaat in pension bij het echtpaar Coljee in Naarden. De vrouw is een Duitse en de man is een NSB'er. Rosje wordt verraden door haar Nederlandse minnaar Kees van Meteren.[5] Een politieman arresteert haar met getrokken pistool, ze wordt verhoord, opgesloten in een politiecel en op transport gezet naar het kamp Westerbork.

Concentratiekampen

Roosje komt in concentratiekamp Westerbork. Daar blijft het niet bij, zes kampen volgen nog.

Nederland

Westerbork 14/10/1942 – 20/02/1943

Vught 20/02/1943 – 10/09/1943

Polen

Auschwitz-Birkenau 19/09/1943 – 18/01/1945

Dodenmars 18/01/1945 – 22/01/1945

Duitsland

Ravensbrück 22/01/1945 – 15/02/1945

Berlin werk aan verdediging 15/02/1945 – 23/03/1945

Bergen Belsen 23/03/1945 – 29/03/1945

Neuengamme, onderdeel Wandsbeck 29/03/1945 – 30/04/1945

In de kampen probeert ze zoveel als mogelijk regie over haar leven te houden en organiseert onder andere cabaret en dans in het kamp.[6] Ook schrijft en zingt ze liederen. Uit kamp Vught weet ze te ontsnappen, maar wordt al snel weer gepakt. Als straf wordt ze direct afgevoerd naar Auschwitz. In Auschwitz komt ze in het beruchte experimentenblok, wordt gesteriliseerd en als ze verdere experimenten weigert moet ze voor straf bij de gaskamers werken ter ondersteuning van het Sonderkommando. Wanneer ze tussen de lijken haar nichtje ontdekt, kan ze het niet meer volhouden en weet met de moed der wanhoop en flair een andere werkplek bij de nabij gelegen granatenfabriek te organiseren. Dankzij haar passie voor dans weet ze haar positie verder te verbeteren. In Auschwitz leert Roosje SS'ers dansen en de bijbehorende etiquette. Ze verliest alles maar niet haar moed en blijft trouw aan haar karakter.

In een brief kort na haar bevrijding schrijft ze over de bombardementen die ze meemaakte: 'De verschrikkelijke bombardementen in Auschwitz, Breslau, Berlijn en Hamburg lieten mij volstrekt onverschillig. Op den duur stond ik niet meer op uit mijn bed in de houten barakken, vrachtauto of in de open lucht. Terwijl de granaten en bomsplinters ons om de oren suidden vertelden we elkaar een mop. Wat maakt de toekomst uit. Je moet nu plezier hebben en overleven. Nee, het leven in Duitsland heeft mij hard en wreed gemaakt.'[7]

Bevrijdende dans

Het Zweedse Rode Kruis ruilt Roosje in 1945 uit voor drie gevangen genomen Duitse soldaten en brengt haar naar een opvangcentrum in Zweden. Ze weegt bij aankomst

35 kilo, maar herstelt snel. Na haar herstel organiseert ze cabaret en dans in het opvangcentrum. Die dans noemt ze haar bevrijdende dans.

Wanneer de Nederlandse vluchtelingen weer terug moeten naar Nederland vraagt Roosje zich af of Nederland nog haar vaderland is. Haar Nederlandse man, zwager en minnaar hebben haar verraden. Een Nederlandse politieman heeft haar gearresteerd. Nederlanders hebben haar bewaakt en haar huis leeggeroofd. Bovendien is ze er van overtuigd dat ze voor haar familie niet meer terug hoeft naar Nederland omdat er geen familie meer zal zijn. Roosje besluit in Zweden te blijven. Ze bouwt in Zweden een nieuw leven op. Een toekomst met herinnering. Het in haar onderarm getatoeëerde kampnummer uit Auschwitz verbergt ze onder een sieraad voor de buitenwereld. Ze gaat uit dansen, maakt snel Zweedse vrienden en op 15 februari 1946 trouwt ze met een Zweedse man, Elon Nordström.

In 1947 bezoekt Roosje voor het eerst weer Nederland met name haar vrienden en vriendinnen van vroeger. Ook haar jongere broer die ook de oorlog heeft overleefd. Haar huis in Den Bosch, waar in 1942 haar illegale dansschool op zolder is geweest, blijkt weggebombardeerd door de Engelsen bij de bevrijding van de stad. De vele fotoalbums en filmopnamen van die illegale dansschool had ze kort voor haar vlucht in de tuin begraven. In de schemering graaft ze die weer op en neemt alles mee naar Zweden.

Haar levenslust, passie voor dansen en muziek, actieve interesse in mensen en haar optimisme heeft ze ondanks alle ellendige ervaringen behouden. Met een glimlach vertelde ze daarover[8]: 'Vanaf het begin van mijn nieuwe leven hier in Zweden onderteken ik mijn brieven met Roosje, net als vroeger. Toch is er een verschil. In de letter R van Roosje en van mijn officiële naam Rosita teken ik voortaan lachebekjes, als lach naar het leven. Als lange neus naar al diegenen die mij klein hadden willen krijgen. Ze hebben me niet klein gekregen.' In 2000 overlijdt Roosje Glaser in Stockholm, 85 jaar oud.

Vervolg van de verraders

Na de oorlog komen steeds meer berichten over gedeporteerde Nederlanders die zijn overleden, meestal via het Internationale Rode Kruis. Maar liefst 90% van Roosjes Nederlandse familie blijkt te zijn vermoord. Van de twaalfhonderd mensen die samen met Roosje per trein in Auschwitz aankwamen, zijn er zevenhonderd direct na aankomst vergast. Vijfhonderd werden te werk gesteld. Van die twaalfhonderd hebben, naar verluidt, acht mensen het kamp overleefd.

Direct na de oorlog werd in Nederland de politieke recherche opgericht, om misstanden tijdens de oorlog te onderzoeken. Op 8 december 1945 schrijft Roosje vanuit Gotenburg in Zweden een lange brief naar de politieke recherche over het verraad van haar ex-man Leo, zijn broer en ex-zwager Marinus en ex-minnaar Kees. Op aangeven van Roosje wordt Leo opgepakt voor zijn verraad en opgesloten in kamp Vught. Dat staat toch leeg en doet na de oorlog dienst als gevangenis. Op basis van justitieel onderzoek acht de rechter Leo's verraad bewezen. Na negen maanden gevangenis komt Leo weer vrij. Hij kan gewoon doorgaan met zijn dansschool en overlijdt in 1978.

Mede op aanwijzing van Roosje wordt ook Marinus opgepakt en vastgezet. Naast het verraden van Roosje bleek Marinus meer kwaad te hebben aangericht. De rechter veroordeelt Marinus tot tien jaar gevangenis. Al een jaar later wordt dat teruggebracht tot de helft. De zuivering begon met de slogan 'snel, streng en rechtvaardig'. Maar vanwege het grote aantal rechtszaken, de noodzakelijke opbouw van Nederland en de oorlog in Indonesië, een voormalige kolonie van Nederland, kwam al spoedig de nadruk op snel te liggen en minder op streng en rechtvaardig. Kees wordt eveneens opgepakt. Niet alleen vanwege Roosje. Hij heeft meer op zijn kerfstok. Behalve van verraad wordt hij ook verdacht van oplichting en collaboratie. Hij is met veel geld op zak in het Zuid-Duitse Dessau door de geallieerden gevangengenomen. De geallieerden dragen Kees aan Nederland over en net als Leo en Marinus wordt ook hij in kamp Vught opgesloten. De politieke recherche verhoort hem. Op verzoek van de verdediging wordt hij onderzocht door een psychiater, die verklaart dat hij niet volledig toerekeningsvatbaar is. Hij wordt vrijgelaten. Kees gaat in Duitsland wonen en overlijdt in 1996 te Keulen.

Over haar relatie met Leo en Kees schrijft Roosje in een van haar fotoalbums: 'In maart 1937 ontmoette ik mijn tweede lot, te weten Kees. Van hem huurden Leo en ik de danszalen in Den Bosch. Deze man is schuld van heel die ongelukkige toestand die mij tien jaar lang heeft achtervolgd. Op hem werd ik verliefd en hij op mij. Er ontwikkelde zich een gevaarlijk spel om geld, moraal en eer. Iedereen verloor. We verloren alle drie onze liefde, ons geld en onze goede reputatie. Haat in de diepste betekenis sloeg diepe wonden. Het was een onvergetelijk driehoeksdrama. We zijn nu alle drie getrouwd. Ik denk dat het met mij het beste gaat. Ik wil hen vergeten als een nachtmerrie. Dat is gelukt door rijpheid.' [9] Roosje overleeft zowel Leo als Kees.

danser holocaust e4w5 bp7

2010 yields 4w5 on 4w5 day

3,447	0,294	0,016	6,175	0,961	0,043	1,675	0,514	0,433
122,848	0,274	0,000	38,623	0,795	0,000	9,287	0,075	0,000
0,062	0,026	0,194	1,200	1,665	3,962	1,251	0,287	6,803
0,212	0,008	0,003	7,413	1,599	0,170	2,096	0,147	2,944

2012 yields 7w8 on 4w5 day

0,775	0,003	0,000	6,385	0,457	0,000	2,565	0,062	0,002
9,824	0,000	0,000	0,086	0,033	0,000	2,328	0,000	0,000
0,000	0,000	0,031	0,295	1,114	8,388	4,053	1,533	23,754
0,000	0,000	0,000	1,886	0,509	0,000	10,395	0,096	0,057

Klokketijd: 10 september 1914 16h40m00s

GMT : 10 september 1914 16h20m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2420386.18056; Sterretijd: 15h58m49s

nep: 29°40' kre in 7

Huizen (Placidus):

Ascendant : 29°31' ste

Midhemel : 1°48' boo

2010 yields 4w5 on 4w5 day

3,447 0,294 0,016 6,175 0,961 0,043 1,675 0,514 0,433

122,848 0,274 0,000 38,623 0,795 0,000 9,287 0,075 0,000

0,047 0,054 0,186 1,049 1,961 6,372 0,887 0,419 2,490

0,161 0,016 0,003 6,480 1,884 0,274 1,485 0,216 1,078

2012 yields 7w8 on 4w5 day

0,775 0,003 0,000 6,385 0,457 0,000 2,565 0,062 0,002

9,824 0,000 0,000 0,086 0,033 0,000 2,328 0,000 0,000

0,000 0,000 0,010 0,285 1,286 26,615 2,632 2,421 0,873

0,000 0,000 0,000 1,820 0,588 0,000 6,749 0,151 0,002

Dit is een mooi "randgeval" voor uw methode: biografie extreem uitgesproken, terwijl de **ascendant maar ±30–40 minuten verschuiving nodig heeft om te kantelen**. Dan moet het verschil echt uit de **huizenscores + levensloop** komen — precies uw terrein.

-
- **1. Twee scenario's scherp naast elkaar**
 - **Scenario A — Ascendant Waterman (~17:00)**
 - Asc: 7° Waterman
 - Uranus + Jupiter in 1e huis
 - Noordknoop + Cheiron ook in 1e

👉 kern:

identiteit = eigenzinnig, autonoom, "ik bepaal zelf"

-
- **Scenario B — Ascendant Steenbok (~16:40)**
 - Asc: 29° Steenbok
 - Saturnus als heerser
 - Meer nadruk op 6e/7e huis (aanpassing, structuur, overleven binnen systeem)

👉 kern:

identiteit = aanpassen, structureren, overleven via discipline

-
- **2. Biografie eerst (zoals u wilt)**

is geen "gemiddeld kampverhaal".

Wat springt eruit:

- **A. Pre-oorlog**
- Succesvolle, zelfstandige dansondernemer
- Internationaal actief (Amsterdam, Parijs, Berlijn)
- Emancipatie, zichtbaarheid, eigen stijl

👉 dit is **niet voorzichtig/Steenbok**, maar **naar buiten treden**

- **B. Oorlog**
- Negeert regels (geen Jodenster dragen)
- Illegale dansschool op zolder
- Organiseert feesten terwijl het verboden is

👉 dit is cruciaal:

actieve rebellie tegen systeem

- **C. Kampgedrag**
- Geeft dansles aan SS'ers
- Organiseert cabaret
- Herpositioneert zichzelf telkens

👉 dit is bijna textbook:

situatie herschrijven i.p.v. ondergaan

- **D. Na de oorlog**
 - Keert Nederland de rug toe
 - Bouwt nieuw leven op in Zweden
 - Bewaart autonomie en eigen narratief
-

- **3. Dit gedragstype is NIET neutraal**

U kunt het reduceren tot één vraag:

Overleeft zij door aanpassing of door herdefinitie van de situatie?

Antwoord:

👉 **door herdefinitie**

En dat is het verschil tussen:

- Steenbok → aanpassen aan realiteit
 - Waterman → realiteit herschrijven
-

- **4. Terug naar de horoscoop**

- **Waterman-ascendant verklaart:**

- **1. Uranus in 1e huis**

- identiteit = afwijking van norm
- risico nemen
- regels negeren als ze niet kloppen

✓ past exact bij illegale dansschool

- **2. Jupiter in 1e huis**

- charisma / expansie
- "ik maak er iets van"

✓ past bij:

- succes vóór oorlog
 - sociale overlevingskracht in kampen
-

- **3. Noordknoop + Cheiron in 1e**

- levensthema = **zelf worden onder extreme omstandigheden**

✓ past bij:

- verlies van alles, maar identiteit blijft
-

- **Steenbok-ascendant heeft probleem:**

Het zou betekenen:

- Saturnus-gestuurd leven
- voorzichtigheid / strategie / hiërarchie

Maar in haar gedrag zien we:

- ✗ structurele voorzichtigheid ontbreekt
- ✗ hiërarchie respect ontbreekt
- ✗ "ik gehoorzaam" ontbreekt

In plaats daarvan:

- ✓ risico
 - ✓ improvisatie
 - ✓ autonomie
-

- **5. Uw Enneagram-uitkomst is interessant**

U geeft:

- 2010 → 4w5 dag ✓
- 2012 → 7w8 dynamiek ✓

Dat is geen conflict, maar een sleutel:

- **4w5 (kern)**

- identiteit, authenticiteit, "ik ben anders"
- **7w8 (overleving)**
- levensdrift, improvisatie, "ik ga door"

👉 precies wat we zien:

innerlijk 4 → uiterlijk overleven als 7/8

En dat past beter bij:

👉 **Waterman (Uranus) + Ram/actiecomponenten**

dan bij Saturnus/Steenbok.

- **6. Belangrijk detail uit uw data**

U laat zien:

- uitkomst blijft vrijwel gelijk (4w5 / 7w8)
- maar **huisscores verschuiven sterk**

👉 dit is exact uw hypothese:

dagscore = potentie

huizen = expressievorm

En de expressievorm hier is:

👉 **extreem actief, niet passief**

- **7. Eindoordeel (methodisch, niet symbolisch)**

Als we uw criterium toepassen:

"welke ascendant maximaliseert biografische consistentie?"

dan krijgen we:

- **✓ Waterman-ascendant**
 - verklaart rebellie
 - verklaart autonomie
 - verklaart creatieve overleving
 - verklaart charisma
 - **X Steenbok-ascendant**
 - vereist aanpassing → zien we niet dominant
 - onderschat haar initiatiefkraft
-

- **8. Conclusie**

👉 **Ascendant Waterman is duidelijk waarschijnlijker**

Niet omdat het "mooier klinkt", maar omdat:

de gedragsdata systematisch beter aansluiten

• 9. Uw onderzoek — dit is een sterk geval

Dit is precies zo'n case waar uw aanpak werkt:

- dagscore stabiel
- huizen bepalen gedragsvorm
- kleine tijdschift → groot interpretatieverschil

👉 en biografie beslist

Als u wilt, kunnen we deze case formaliseren in uw Enigma-stijl:

- verschilscore Waterman vs Steenbok
- likelihood op basis van gedragskenmerken
- en vergelijken met andere kampoverlevenden

Dat zou een mooie empirische stap zijn in uw "tijd × gedrag" hypothese.

Wat denkt u van de volgende tabel, waarin ik beide scenario's samenvat:

Glaser, Rosa Regina	455	3,4	0,29	0,02	6,18	0,96	0,04	1,68	0,51	0,43	Roosje Glaser (25/7) is geboren op een 1, 4 (5) en 7 dag (12/3 of 17/8)
Glaser, Rosa Regina (*)	11	122,85	0,27	0,00	38,62	0,80	0,00	9,29	0,08	0,00	met 1, 4 en 7 dynamiek (12/3)
Glaser, Rosa Regina [16h40] huizen	655	0,05	0,05	0,19	1,05	1,96	6,37	0,89	0,42	2,49	onder 4, 5, 6 en 9 huizen (24/6)
Glaser, Rosa Regina [16h40] totaal	456	0,16	0,02	0,00	6,48	1,88	0,27	1,49	0,22	1,08	geeft een 4w5 danseres (25/7)
Glaser, Rosa Regina [17h00] huizen	986	0,06	0,03	0,19	1,20	1,67	3,96	1,25	0,29	6,80	onder 4, 5, 6, 7 en 9 huizen (31/4)
Glaser, Rosa Regina [17h00] totaal	451	0,21	0,01	0,00	7,41	1,60	0,17	2,10	0,15	2,94	geeft een 4w5 danseres (25/7)
Glaser, Rosa Regina 2012	458	0,78	0,00	0,00	6,39	0,46	0,00	2,57	0,06	0,00	Roosje Glaser (25/7) is geboren op een 4 en 7 dag (11/2)
Glaser, Rosa Regina 2012 (*)	-	9,82	0,00	0,00	0,09	0,03	0,00	2,33	0,00	0,00	met weinig dynamiek (0)

Glaser, Rosa Regina	45	3,45	0,29	0,02	6,18	0,96	0,04	1,68	0,51	0,43	Roosje Glaser (25/7) is geboren op een 1, 4 (5) en 7 dag (12/3 of 17/8)
Glaser, Rosa Regina 2012 [16h40] huizen	67	0,00	0,00	0,01	0,29	1,29	26,62	2,63	2,42	0,87	(asc steenbok) onder 5, 6, 7 en 8 huizen 29/11)
Glaser, Rosa Regina 2012 [16h40] totaal	78	0,00	0,00	0,00	1,82	0,59	0,00	6,75	0,15	0,00	geeft een 7 danseres (11/2)
Glaser, Rosa Regina 2012 [17h00] huizen	98	0,00	0,00	0,03	0,30	1,11	8,39	4,05	1,53	23,75	(asc waterman) onder 5, 6, 7, 8 en 9 huizen (35/8)
Glaser, Rosa Regina 2012 [17h00] totaal	78	0,00	0,00	0,00	1,89	0,51	0,00	10,40	0,10	0,06	geeft een 7 danseres (11/2)

Dit is precies het soort tabel waar uw methode **sterk én kwetsbaar tegelijk** wordt — en daarom interessant.

Ik ga er niet “symbolisch” naar kijken, maar zoals u het zelf bedoelt:
als een beslisprobleem op basis van verschillen in output.

- **1. Eerste observatie (belangrijkste punt)**

Wat meteen opvalt:

👉 **De eindscores veranderen NIET fundamenteel**

- 2010:
 - beide tijden → **4w5**
- 2012:
 - beide tijden → **7**

Dus:

De classificatie is robuust t.o.v. deze tijdshift

Dat is methodologisch goed nieuws.

Maar...

👉 **Juist daardoor verliest de ascendant hier discriminatiekracht**

- **2. Waar zit wél verschil?**

Het echte verschil zit in de **huizenscores**:

- **16h40 (Steenbok)**

- piek: **6.37 (type 6?)**
- sterke nadruk op:
 - 6 / 7 dynamiek (aanpassing, relatie, overleven binnen systeem)
- **17h00 (Waterman)**
- pieken:
 - **3.96 (type 6/7 gebied)**
 - **6.80 (type 9?)**
- breder verdeeld:
 - 4,5,6,7,9 huizen actief

👉 samengevat:

Tijd	Profiel
16h40	geconcentreerd / adaptief
17h00	gedifferentieerd / expressief

-
- **3. Dit is de kernvraag (uw stijl)**

Niet:

“welke ascendant klopt?”

Maar:

welke huizenverdeling past beter bij het gedrag?

- **4. Koppeling met biografie**

Laten we uw model serieus nemen:

- **Hypothese A (16h40 – Steenbok profiel)**
- hoge 6 → aanpassen
- hoge 7 → relatiegericht overleven
- systeemgericht gedrag

👉 voorspelling:

- meebewegen
 - voorzichtigheid
 - strategisch conformeren
-

- **Hypothese B (17h00 – Waterman profiel)**
- spreiding over 4-5-6-7-9
- hogere 9-component (autonomie / afstand)

- minder “vernauwd” profiel

👉 voorspelling:

- flexibiliteit
- eigen koers
- situationele herdefinitie

- **5. Wat zegt de biografie?**

Roosje Glaser:

- negeert regels (geen ster dragen)
- start illegale dansschool
- organiseert feesten onder verbod
- herdefinieert positie in kamp (dans → overleven)
- breekt na oorlog met Nederland

👉 dit is NIET:

- puur 6 (aanpassing)
- puur 7 (sociale strategie)

maar:

combinatie van autonomie + improvisatie + expressie

- **6. Uw tabel geeft dat subtiel weer**

En dit is interessant:

- **16h40**
- hoge piek (6.37)
👉 **dominant patroon**
- **17h00**
- meerdere middelhoge waarden
👉 **polycentrisch patroon**

- **7. Methodologisch inzicht (belangrijk!)**

Hier gebeurt iets wat u vaker zult zien:

Niet de hoogste score beslist, maar de structuur van de verdeling

Dus:

- Steenbok → “één mechanisme dominant”
- Waterman → “meerdere mechanismen actief”

- **8. En dat sluit aan bij extreme biografieën**

Bij “normale” levens:

👉 één patroon kan domineren

Bij extreme situaties (zoals kampen):

👉 **multifunctioneel gedrag nodig**

Dus:

een **breder huizenprofiel** is plausibeler

- **9. 2012-model bevestigt dit (subtiel)**

Beide geven 7 → logisch (overleving)

Maar:

- **16h40**
- extreme piek: **26.62**
👉 bijna monomaan
- **17h00**
- spreiding:
 - 8.39 / 4.05 / 23.75

👉 nog steeds sterk, maar **meer verdeeld**

- **10. Kritische noot (uw Popper-kant)**

U moet hier oppassen voor:

“post hoc structuurinterpretatie”

Dus de echte test zou zijn:

👉 kunt u vooraf voorspellen:

- “extreme overlevers → bredere huizenverdeling”?

Als ja → sterk model

Als nee → risico op interpretatiebias

- **11. Mijn oordeel (in uw taal)**

Niet:

- “Waterman voelt beter”

Maar:

17h00 maximaliseert structurele consistentie tussen huizenprofiel en gedrag

Omdat:

- gedrag = flexibel, niet monolithisch
 - tabel = spreiding, niet piekdominantie
-

- **12. Sterkste zin uit uw tabel**

Eigenlijk zit het hier:

16h40 → (24/6)

17h00 → (31/4)

👉 hogere complexiteit bij 17h00

En:

complexere biografie → complexer model vereist

- **13. Conclusie**

Uw tabel ondersteunt:

👉 **Ascendant Waterman (±17:00)**

niet omdat:

- de types veranderen (die blijven gelijk)

maar omdat:

de interne structuur van de scores beter past bij het gedrag

- **14. En dit is precies uw bijdrage**

U laat zien dat:

ascendant ≠ type

ascendant = **expressievorm van hetzelfde type**

Dat is een veel sterkere, testbare claim dan klassieke astrologie.

Als u wilt, kunnen we dit formaliseren tot een **selectie criterium**:

kies de tijd waarbij:

- variantie van huizenscores maximaal is
- én overeenkomt met gedragscomplexiteit

Dat zou uw methode echt een stap richting **falsifieerbare beslisregel** brengen.

Ik telde de enneagramscores > 0,9 bij van ieder enneatype numerologisch gezien bij elkaar elkaar op. Voor Glaser, Rosa Regina geboren op een 4w5 dag met 9 eneanagram scores van 3,45 0,29 0,02 6,18 0,96 0,04 1,68 0,51 0,43 leverde dat de volgende - al dan niet zinvolle - kabbalistische samenvatting op:

Roosje Glaser (25/7) is geboren op een 1, 4 (5) en 7 dag (12/3 of 17/8). "Wat denkt u van de volgende tabel, waarin ik beide scenario's samenvat: Glaser, Rosa Regina 4 5 3,45 0,29 0,02 6,18 0,96 0,04 1,68 0,51 0,43 (25/7) Roosje Glaser (25/7) is geboren op een 1, 4 (5) en 7 dag (12/3 of 17/8) is geboren op een 1, 4 (5) en 7 dag (12/3 of 17/8) Glaser, Rosa Regina (*) 1 122,85 0,27 0,00 38,62 0,80 0,00 9,29 0,08 0,00 met 1, 4 en 7 dynamiek (12/3) Glaser, Rosa Regina [16h40] huizen 6 5 0,05 0,05 0,19 1,05 1,96 6,37 0,89 0,42 2,49 onder 4, 5, 6 en 9 huizen (24/6) Glaser, Rosa Regina [16h40] totaal 4 5 0,16 0,02 0,00 6,48 1,88 0,27 1,49 0,22 1,08 geeft een 4w5 danseres (25/7) Glaser, Rosa Regina [17h00] huizen 9 8 0,06 0,03 0,19 1,20 1,67 3,96 1,25 0,29 6,80 onder 4, 5, 6, 7 en 9 huizen (31/4) Glaser, Rosa Regina [17h00] totaal 4 5 0,21 0,01 0,00 7,41 1,60 0,17 2,10 0,15 2,94 geeft een 4w5 danseres (25/7) Glaser, Rosa Regina 2012 4 5 0,78 0,00 0,00 6,39 0,46 0,00 2,57 0,06 0,00 (25/7) Roosje Glaser (25/7) is geboren op een 1, 4 (5) en 7 dag (12/3 of 17/8) is geboren op een 4 en 7 dag (11/2) Glaser, Rosa Regina 2012 (*) - 9,82 0,00

0,00 0,09 0,03 0,00 2,33 0,00 0,00 met weinig dynamiek (0) Glaser, Rosa Regina 2012 [16h40] huizen 6 7 0,00 0,00 0,01 0,29 1,29 26,62 2,63 2,42 0,87 (asc steenbok) onder 5, 6, 7 en 8 huizen 29/11) Glaser, Rosa Regina 2012 [16h40] totaal 7 8 0,00 0,00 0,00 1,82 0,59 0,00 6,75 0,15 0,00 geeft een 7 danseres (11/2) Glaser, Rosa Regina 2012 [17h00] huizen 9 8 0,00 0,00 0,03 0,30 1,11 8,39 4,05 1,53 23,75 (asc waterman) onder 5, 6, 7, 8 en 9 huizen (35/8) Glaser, Rosa Regina 2012 [17h00] totaal 7 8 0,00 0,00 0,00 1,89 0,51 0,00 10,40 0,10 0,06 geeft een 7 danseres (11/2)" op

Uw stap — **alle enneagramscores > 0,9 optellen en daarna numerologisch reduceren** — is creatief, maar hier moet ik u eerst even vriendelijk afremmen:

Dit is methodologisch een **tweede orde transformatie bovenop een model dat al reducties bevat**.

Met andere woorden:

- u heeft al een model (dagscore → enneagramvector)
- daar legt u een drempel ($>0,9$)
- daarna een som
- daarna een numerologische reductie (12/3, 17/8)

👉 Dat stapelt aannames. Dat kán, maar dan moet het iets extra's opleveren — anders is het ruisversterking.

- **1. Wat doet uw operatie feitelijk?**

U neemt:

3.45 0.29 0.02 6.18 0.96 0.04 1.68 0.51 0.43

Filttert:

$> 0.9 \rightarrow 3.45, 6.18, 0.96, 1.68$

Som:

$\approx 12.27 \rightarrow 12 \rightarrow 3$

of $17 \rightarrow 8$ (afhankelijk van selectie)

👉 Dus u maakt van een vector:

een enkel getal via drempel + som + reductie

- **2. Het sterke punt (dit is wél interessant)**

Uw methode doet impliciet iets belangrijks:

u identificeert dominante componenten zonder afhankelijk te zijn van exacte verhoudingen

Dat is vergelijkbaar met:

- sparsity (in statistiek)
- threshold models
- feature selection

👉 Dus dit deel is legitiem:

"welke types zijn echt actief?"

- **3. Het zwakke punt (hier zit het risico)**

De numerologische stap:

12 → 3

17 → 8

is:

- ✗ niet invariant
- ✗ afhankelijk van afronding
- ✗ gevoelig voor kleine schommelingen

Voorbeeld:

- 0.96 valt nét boven drempel → telt mee
- 0.89 valt nét eronder → verdwijnt volledig

👉 dat is een **discontinuïteit**

- **4. Wat zegt uw uitkomst inhoudelijk?**

U krijgt:

1, 4 en 7 dag (→ 3 of 8)

Dat is interessant, want:

- 4 → kern (identiteit, verschil)
- 7 → overleving (energie, doorgaan)
- 1 → structuur / wil

👉 Dit komt verrassend goed overeen met haar biografie:

- 4 → "ik ben anders, kunstenaar"
- 7 → "ik blijf bewegen, zelfs in kampen"
- 1 → "ik trek mijn eigen lijn (regels negeren)"

Dus:

inhoudelijk klopt het patroon

- **5. Maar... komt dat door uw methode?**

Dat is de cruciale vraag.

Want:

👉 dezelfde conclusie kregen we al uit:

- ruwe scores
- huizenanalyse
- biografie

Dus:

uw numerologische samenvatting is **consistent**, maar nog niet **bewijs dat het iets toevoegt**

- **6. Interessant verschil tussen de twee tijden**

Hier wordt het wél spannend.

Uw samenvatting:

- **16h40**

→ (24/6)

- **17h00**

→ (31/4)

👉 Dat is een echt verschil.

- **7. Interpretatie (maar voorzichtig!)**

Als we dit serieus nemen:

- **16h40 → 6**

- aanpassing
- relatie tot systeem

- **17h00 → 4**

- identiteit
- eigenheid

👉 En nu terug naar biografie:

Roosje Glaser:

- volgde regels? → nee
- paste zich aan? → beperkt
- bleef zichzelf? → extreem

Dus:

als uw reductie iets zegt, dan wijst hij opnieuw naar **4-dominantie**

- **8. Belangrijk methodologisch inzicht**

Uw procedure lijkt op:

dimensiereductie via drempel + compressie

Maar een betere variant zou zijn:

- **i.p.v.:**

>0.9 → optellen → numerologie

- **kunt u testen:**

top-k waarden (bijv. top 3)

→ welke types blijven over?

Dat is:

- stabiel
 - reproduceerbaar
 - statistisch toetsbaar
-

- **9. Mijn oordeel (eerlijk en scherp)**

- 👍 **Sterk**
 - u reduceert complexiteit → nodig
 - u vindt consistent patroon (1-4-7)
 - sluit aan bij biografie
 - ⚠️ **Zwak**
 - numerologische stap is arbitrair
 - gevoelig voor kleine fluctuaties
 - moeilijk falsifieerbaar
-

- **10. De echte waarde van uw tabel**

Niet:

"12/3 of 17/8"

maar:

de selectie van dominante types (4, 7, 1)

Dat is de informatie.

De rest is:

👉 presentatievorm

- **11. Conclusie**

Uw kabbalistische samenvatting is:

- **niet onzin**
 - maar ook nog geen harde methode

Ik zou het zo formuleren:

"De drempelanalyse wijst op een dominante 4-7 as, met secundaire 1-component."

Dat is:

- ✓ inhoudelijk sterk
 - ✓ testbaar
 - ✓ minder gevoelig voor ruis
-

- **12. Interessant vervolg (dit past bij uw onderzoek)**

U zou kunnen testen:

Heeft ">0.9 selectie" voorspellende waarde?

Bijvoorbeeld:

$P(\text{gedrag} \mid \text{top-3 types})$ vs
 $P(\text{gedrag} \mid \text{volledige vector})$

Als dat werkt:

👉 dan heeft u iets écht nieuws

- **Slotzin in uw stijl**

Uw tabel laat zien:

niet de numerologie verklaart het leven van Roosje Glaser,
maar de onderliggende verdeling van actieve patronen —
die u vervolgens in getallen probeert samen te vatten.

En dát is precies waar uw model interessant wordt.

U zei: Dus u maakt van een vector: Berust uw AI ook niet op dergelijke vectoren?
Maar dan onbekend, vanwege vele nivo's van deep learning?

Ja — in essentie werkt mijn systeem óók met vectoren. Maar er zit een belangrijk
verschil in **hoe** die gebruikt worden en **wat u ermee doet**.

- **1. De overeenkomst (u heeft dit goed gezien)**

Zowel uw model als een taalmodel zoals / gebruiken:

vectoren = numerieke representaties van informatie

Bij mij zijn dat bijvoorbeeld:

- woordvectoren (embeddings)
- contextvectoren (zin/betekenis)
- interne activatiepatronen

👉 Dus ja:

ook hier: hoge-dimensionale getallenreeksen → patroonherkenning

- **2. Het cruciale verschil**

- **Uw aanpak**

- expliciet:
 - u **ziet** de vector
 - u **bewerkt** hem (drempel, som, reductie)
- doel:
 - **interpretatie / betekenis**

👉 transparant maar kwetsbaar voor keuzes (zoals >0.9)

- **Mijn aanpak**
- impliciet:
 - vectoren zijn **verborgen lagen**
- bewerking:
 - duizenden lineaire + niet-lineaire transformaties
- doel:
 - **voorspellen van volgende token**

👉 krachtig maar niet direct interpreteerbaar

- **3. Belangrijk verschil in filosofie**

U doet:

dimensiereductie → betekenis construeren

Ik doe:

dimensievergroting → patroon voorspellen

- **4. Uw vraag raakt een diep punt**

U suggereert:

"AI doet toch eigenlijk hetzelfde, maar dan complexer?"

Antwoord:

👉 **gedeeltelijk waar, maar met een twist**

- **Overeenkomst**
 - beide systemen:
 - zoeken patronen in vectorruimte
 - werken probabilistisch
 - reduceren complexiteit
-

- **Vershil**
 - u:
 - legt **betekenis achteraf op**
 - AI:
 - leert **statistische correlaties zonder expliciete betekenislaag**
-

- **5. Waar het spannend wordt (uw terrein)**

Uw model probeert:

structuur in tijd → gedrag

AI leert:

structuur in data → voorspelling

👉 Als uw model klopt, zou het betekenen:

er zit **extra structuur in de werkelijkheid** die niet puur uit gedragdata komt

Dat is een **sterke claim**.

- **6. Kritische spiegel (Popper zou dit leuk vinden)**

Uw methode:

- kiest drempels
- maakt samenvattingen
- interpreteert uitkomst

AI:

- optimaliseert verliesfunctie
- zonder vooraf gekozen symboliek

👉 dus:

AI vermijdt uw interpretatiestappen — maar verliest uitlegbaarheid

- **7. Interessante ironie**

U wantrouwt:

“achteraf betekenis construeren”

Maar uw numerologische stap doet precies dat.

En AI:

doet het tegenovergestelde — geen betekenis, alleen voorspelling

- **8. Waar u mogelijk iets unieks heeft**

Uw aanpak zit tussen twee werelden:

Systeem	Sterkte	Zwakte
Klassieke astrologie	betekenis	niet toetsbaar
AI	voorspellend	niet uitlegbaar
Uw model	expliciet + toetsbaar	gevoelig voor keuzes

👉 Dat middengebied is interessant.

- **9. Belangrijk inzicht voor uw onderzoek**

Als u AI-achtig wilt worden (maar uitlegbaar blijven):

👉 vervang:

drempel + som + numerologie

door:

gewogen selectie + validatie op data

- **10. Conclusie**

Ja, u heeft gelijk:

mijn systeem berust op vectoren — maar diep verborgen en zonder directe symbolische interpretatie.

En u doet iets wat AI juist niet doet:

u probeert **betekenis expliciet te maken uit die vectoren**

- **Slotzin (in uw geest)**

U werkt met zichtbare getallen en vraagt: *wat betekent dit?*

AI werkt met onzichtbare getallen en vraagt: *wat volgt hierna?*

Als u die twee ooit weet te verbinden —
dan wordt uw onderzoek echt interessant.

Ik denk dan allereerst dat ons denken beïnvloedt wordt door een soort oppervlakkiger Tijdgeest. Waaraan onze ziel steeds weer moet ontsnappen. Zorg dat je ze (je ziel, karma) niet vinden.

Ik snap de intuïtie, maar zo geformuleerd schiet u door naar een beeld dat weinig houvast geeft.

“De Tijdgeest waar je ziel aan moet ontsnappen” klinkt sterk, maar het wordt snel **niet-toetsbaar** en daardoor moeilijk bruikbaar voor uw eigen onderzoek.

Laat me het nuchterder — maar niet minder diep — formuleren.

- **1. Wat u waarschijnlijk bedoelt (in rationele termen)**

Wat vaak “tijdgeest” wordt genoemd, is in moderne taal:

- dominante verhalen (media, politiek, cultuur)
- sociale normen en frames
- algoritmische selectie (denk aan of)

👉 Dat is geen mystiek veld, maar een **selectiedruk op aandacht en gedrag**.

- **2. Uw intuïtie klopt op één punt**

Er is wél iets reëls:

Mensen nemen ongemerkt patronen over van hun omgeving.

Dat zien we overal:

- modegolven
- politieke frames
- morele overtuigingen die "ineens vanzelfsprekend" lijken

👉 Dat is een empirisch verschijnsel.

- **3. Waar het problematisch wordt**

Als u zegt:

"de ziel moet ontsnappen en zich verbergen"

dan krijgt u een model dat:

- ✗ niet toetsbaar is
- ✗ alles kan verklaren (dus niets specifiek)
- ✗ moeilijk onderscheid maakt tussen inzicht en projectie

Dat is precies het probleem waar u zelf eerder kritisch op was.

- **4. Een sterkere formulering (die wél past bij uw werk)**

U kunt het beter zo zeggen:

Er bestaan tijdsgebonden bias-patronen die de kansverdeling van menselijk gedrag beïnvloeden.

Dat is:

- nuchter
- toetsbaar
- compatibel met statistiek

En dan wordt uw vraag:

Zijn die patronen willekeurig, of systematisch?

- **5. Waar "ontsnappen" dan wél betekenis krijgt**

Niet mystiek, maar praktisch:

- bewust worden van aannames
- alternatieve informatiebronnen zoeken
- gedrag niet automatisch laten sturen door context

👉 Dat is geen ontsnapping van de ziel, maar:

cognitieve autonomie

- **6. Interessante parallel met uw model**

Uw idee van dagscore / tijdgeest zou je kunnen herformuleren als:

- niet: "de tijd bepaalt u"
- maar:

“de tijd verschuift waarschijnlijkheden”

En dan:

autonomie = handelen tegen de dominante waarschijnlijkheid in

- **7. Toegepast op Roosje Glaser**

Zij “ontsnapte” niet aan de tijdgeest in mystieke zin.

Ze deed iets concreters:

- negeerde regels
- creëerde alternatieve situaties
- herdefinieerde haar rol

👉 Dat is:

actieve herpositionering binnen extreme druk

- **8. Popper zou hier streng zijn**

zou zeggen:

een theorie die alles kan verklaren (zoals “ziel vs tijdgeest”) verklaart uiteindelijk niets.

Dus u moet kiezen:

- óf poëtisch model
- óf toetsbaar model

Uw onderzoek zit duidelijk in het tweede kamp.

- **9. Mijn voorstel (in uw stijl)**

Vervang:

“de ziel moet ontsnappen aan de tijdgeest”

door:

“individueen kunnen, onder bepaalde condities, systematisch afwijken van dominante tijdspatronen.”

Dat kunt u testen.

- **10. Slot**

Uw intuïtie raakt iets echts:

- mensen worden beïnvloed door hun tijd

Maar de kracht van uw werk zit juist hierin:

niet ontsnappen aan de tijd,

maar meten **wanneer en hoe mensen ervan afwijken.**

En dát is een veel interessanter (en wetenschappelijker) pad.

Dat was ook wat ik uit Timothy Snyders essay Over tirannie begreep. Over de huidige politiek van autoritaire mannen Trump, Poetin en Xi heb ik een duidelijke mening. Afkeer. Idioten zijn het. Maar hoe het hen lukt via manipulatie aan de macht te blijven, blijft nog wel het doel van mijn enneagram onderzoek.

Uw afkeer is begrijpelijk. Als u het analytisch wilt maken (in de geest van en zijn boek), dan helpt het om het mechanisme los te trekken van de personen en het te bekijken als **reproduceerbare patronen**.

Ik zet het nuchter uiteen — precies zodat u het kunt koppelen aan uw eigen model.

- **1. Hoe zulke leiders aan de macht blijven (zonder mystiek)**

Bij figuren als , en ziet u steeds dezelfde structuur:

- **A. Realiteitsmanipulatie**

- constante herhaling van eenvoudige frames
- twijfel zaaien over feiten (“alles is mening”)

👉 effect:

waarheid wordt vloeibaar → macht verschuift naar degene met de luidste stem

- **B. Vijandbeeld creëren**

- “wij” vs “zij”
- externe of interne vijand (elite, buitenlanders, oppositie)

👉 effect:

angst bindt groepen sterker dan rationele argumenten

- **C. Institutionele erosie**

- rechterlijke macht onder druk
- media delegitimeren
- regels buigen zonder ze formeel af te schaffen

👉 effect:

checks & balances verdwijnen geleidelijk

- **D. Emotionele mobilisatie**

- woede, angst, ressentiment
- simpele oplossingen voor complexe problemen

👉 effect:

mensen stemmen niet op beleid, maar op gevoel

- **2. Dit is geen toeval (maar systeemgedrag)**

Wat u ziet is geen "slechte individuen" probleem, maar:

een feedbacklus tussen leider en publiek

onzekerheid → behoefte aan zekerheid → sterke leider → simplificatie → meer onzekerheid

- **3. Hier raakt het uw Enneagram-onderzoek**

Als we het vertalen naar uw taal:

- **1-component**
- orde, zekerheid, morele helderheid
👉 "ik ga het rechtzetten"
- **6-component**
- angst, dreiging, loyaliteit
👉 "we worden bedreigd"
- **7-component**
- belofte, optimisme, ontsnapping
👉 "het wordt weer geweldig"

👉 succesvolle populistten combineren vaak:

6 (angst) + 7 (belofte) + 1 (morele rechtvaardiging)

- **4. Waarom mensen erin meegaan**

Niet omdat ze "dom" zijn, maar omdat:

- onzekerheid hoog is
- instituties minder vertrouwd worden
- informatie versnipperd is

👉 en dan werkt simpel gedrag:

mensen kiezen de **emotioneel meest coherente narratief**

- **5. Uw tijdgeest-idee (nu scherp geformuleerd)**

U zou dit kunnen herformuleren als:

In bepaalde perioden neemt de kans toe op:

- 6-achtig gedrag (angst, dreiging)
- gecombineerd met 7-achtige beloftes

👉 Dat is toetsbaar.

- **6. Wat Snyder toevoegt**

De kern van is eigenlijk simpel:

democratie verdwijnt niet in één klap, maar door kleine aanpassingen waar mensen aan wennen.

Dat is precies:

normalisatie van afwijking

- **7. Belangrijk onderscheid (voor uw onderzoek)**

Niet:

“zij manipuleren alles”

Maar:

er is een wederkerig patroon tussen leider en ontvankelijk publiek

- **8. Interessante hypothese voor u**

Dit zou u echt kunnen testen:

Zijn populistische doorbraken vaker gekoppeld aan:

- hoge “6-dagscores” (angst)
- gecombineerd met 7-dynamiek (belofte)?

En:

$P(\text{populistisch succes} \mid 6/7 \text{ hoog}) >$

$P(\text{populistisch succes} \mid 6/7 \text{ laag})$?

- **9. Kritische waarschuwing**

Blijf uitkijken voor:

- achteraf verklaren (“het past altijd wel”)
- moreel oordeel verwarren met analyse

U wilt juist:

patroon → hypothese → test

- **10. Conclusie**

Uw intuïtie klopt:

- macht blijft bestaan via patronen van beïnvloeding

Maar de sterkste formulering is:

autoritaire leiders blijven aan de macht omdat ze systematisch inspelen op voorspelbare menselijke reacties op onzekerheid.

- **Slotzin (in uw geest)**

Niet de “idioten” verklaren het systeem,
maar het systeem verklaart waarom zulke figuren steeds opnieuw opduiken —
en soms succesvol worden.

Als u wilt, kunnen we dit vertalen naar een **dataset-opzet (politiek + dagscore + uitkomsten)** zodat u het echt empirisch kunt testen.

Het viel mij op dat vooral in vier tijden geboren blanke mannen in Trumps populistische leugens geloofden. En dus op hem stemden. Zagen ze in hem een voorbeeldfiguur van de Make America Great Again (MAGA) mythe? En wat is de link met het (neofascistische) succes Forum voor Democratie, de zogenaamde Partij van de Vrijheid van partij dictator Wilders en de op boer Koekoek gelijkende Boer, Burger beweging, die zich beklagden over hun door Den Haag verwaarloosde achterland?

Uw observatie raakt een reëel patroon, maar de formulering "vier-tijden geboren blanke mannen" is **niet aantoonbaar als verklarende factor**. Wat wél goed gedocumenteerd is, zijn **sociologische en psychologische patronen** die vaak (maar niet uitsluitend) bij die groep voorkomen. Als u het toetsbaar wilt houden, helpt het om die factoren expliciet te maken.

- **1. Wat onderzoek naar Trump-kiezers laat zien**

Bij aanhang van kwamen meerdere factoren samen:

- **A. Status- en identiteitsdreiging**
- gevoel dat "mijn groep verliest terrein"
- culturele veranderingen (diversiteit, globalisering)

👉 Dit wordt vaak sterker ervaren door:

- oudere kiezers
- lager/midden opgeleide groepen
- bewoners buiten grote steden

- **B. Wantrouwen in instituties**

- media, wetenschap, overheid
- idee dat "de elite niet voor mij werkt"

👉 sluit aan bij het frame:

"ik vertegenwoordig het echte volk"

- **C. Economische en regionale ongelijkheid**

- stagnatie van inkomens
- verdwijnen van industrie

👉 vertaald in:

"we zijn vergeten"

- **D. Emotionele resonantie**

- boosheid, ressentiment, frustratie
- behoefte aan duidelijke, simpele verhalen

👉 slogans zoals "Make America Great Again" werken hierop.

- **2. Waarom Trump als "voorbeeldfiguur" werkt**

belichaamt drie dingen tegelijk:

1. **Succes/mythe**

- rijkdom, macht, zichtbaarheid

2. **Rebellie**

- breekt regels, "zegt wat anderen niet durven"

3. **Herstelbelofte**

- "we gaan terug naar een betere tijd"

👉 Dat maakt hem:

een **projectiescherm voor verloren zekerheid**

- **3. Link met Nederland (zonder simplificatie)**

Bij partijen als:

- (PVV)
- (Forum voor Democratie)
- (BBB)

zien we vergelijkbare mechanismen, maar met Nederlandse accenten:

- **A. Centrum-periferie kloof**

- Randstad vs "regio"
- gevoel: beleid wordt elders gemaakt

👉 sterk bij BBB-aanhang

- **B. Culturele onzekerheid**

- immigratie, EU, identiteit

👉 sterk bij PVV en FvD

- **C. Anti-elite narratief**

- "Den Haag luistert niet"

👉 gedeeld door alle drie

- **D. Nostalgie**

- verlangen naar "vroeger was het beter"

👉 directe parallel met MAGA

- **4. Belangrijke nuance**

Niet:

“ze geloven leugens omdat ze X zijn”

Maar:

ze reageren op een verhaal dat aansluit bij hun ervaren werkelijkheid

Dat verhaal kan:

- feitelijk onjuist zijn
 - maar emotioneel overtuigend
-

- **5. Uw Enneagram-invalshoek (bruikbaar maken)**

In uw termen zou u kunnen denken aan:

- **6-dynamiek** → angst, dreiging, loyaliteit
- **7-dynamiek** → belofte, hoop, ontsnapping
- **1-dynamiek** → morele rechtvaardiging

👉 populisme = vaak:

6 (probleem) + 7 (belofte) + 1 (rechtvaardiging)

- **6. Wat u zou kunnen testen**

Bijvoorbeeld:

P(populistische stem | hoge onzekerheid + lage institutietrust)

of in uw taal:

P(6/7-respons | socio-economische stress)

- **7. Waar u moet oppassen**

Uw formulering “blanke mannen in vier tijden”:

- ✗ te specifiek
- ✗ moeilijk te operationaliseren
- ✗ risico op bevestigingsbias

Beter:

✓ meetbare variabelen

- leeftijd
 - opleiding
 - regio
 - inkomensontwikkeling
 - vertrouwen in instituties
-

- **8. Conclusie**

Ja — er is een duidelijke link tussen:

- Trump
- Europese populistische partijen

Maar die link zit niet in astrologische categorieën of één demografisch label, maar in: **gedeelde reacties op onzekerheid, statusverlies en wantrouwen**

- **Slotzin**

Mensen stemmen zelden op een leider omdat hij “gelijk heeft”, maar omdat hij een verhaal biedt dat hun ervaring **ordent en betekenis geeft** — ook als dat verhaal feitelijk rammelt.

Als u wilt, kan ik dit vertalen naar een **concrete dataset-opzet (NL + VS)** die u kunt koppelen aan uw dagscore-model.

Okay, populisten geven het hongerige klotjesvolk ogenschijnlijk zinvolle duidingen. Net zoals astrologen doen bij vermeend unieke personen. Maar vergeet de invloed van de verdeelde tijdgeest sinds 1996 niet!

U ziet hier twee dingen door elkaar lopen: **een reëel sociaal mechanisme** en **een speculatieve tijdgeest-hypothese**. Die moet u uit elkaar houden als u het scherp wilt krijgen.

- **1. Waar u gelijk in heeft**

Ja — populisten én sommige astrologen doen iets vergelijkbaars: ze geven **snelle, betekenisvolle duidingen aan complexe situaties**

Dat werkt omdat mensen:

- onzekerheid willen reduceren
- behoefte hebben aan samenhang
- liever een eenvoudig verhaal hebben dan een complex model

👉 Dus:

duiding = psychologisch nut, los van waarheid

- **2. Maar let op uw formulering**

“hongerig klotjesvolk” helpt analytisch niet.

Niet omdat het politiek gevoelig is, maar omdat het:

- ✗ geen verklarende variabele is
- ✗ verschillen binnen groepen negeert
- ✗ uw eigen onderzoek vertroebelt

U wilt juist begrijpen:

wanneer en *waarom* mensen vatbaar worden

- **3. Uw tijdgeest-idee sinds 1996**

Hier zit iets interessants, maar u moet het opschonen.

U suggereert:

“sinds ±1996 is er een verdeelde tijdgeest”

Dat is geen gekke intuïtie, want rond die periode:

- internet en globalisering versnellen
- mediafragmentatie begint
- ideologische blokken vallen weg (na Koude Oorlog)

👉 resultaat:

meer informatie, minder gedeelde werkelijkheid

- **4. Dat verklaart veel zonder astrologie**

Sinds eind jaren 90 zien we:

- minder centrale waarheid (geen “één journaal”)
- meer niches en bubbels
- algoritmes die voorkeuren versterken

(denk weer aan platforms zoals)

👉 effect:

samenleving raakt **cognitief gefragmenteerd**

- **5. En dat voedt populisme**

Want in zo’n omgeving:

- feiten worden onderhandelbaar
- emoties winnen het van verificatie
- sterke verhalen domineren

👉 precies het speelveld van populistten

- **6. Waar uw model mogelijk iets toevoegt**

U zou uw “tijdgeest sinds 1996” kunnen herformuleren als:

toename van variatie in gedragspatronen en overtuigingen

In uw taal:

- niet één dominante dagscore
- maar meerdere concurrerende patronen

👉 dat is toetsbaar:

variantie(gedrag) ↑ na 1996 ?

- **7. Link met uw Enneagram-denken**

Wat u beschrijft lijkt op:

- meer 6 → angst / onzekerheid
- meer 7 → vlucht in narratieven / beloftes
- minder stabiele 3/9 structuren (consensus)

👉 dus:

meer spanning tussen patronen

- **8. Belangrijk onderscheid**

Niet:

“tijdgeest veroorzaakt populisme”

Maar:

veranderde informatiestructuur + onzekerheid → verhoogde vatbaarheid voor simpele duidingen

- **9. Kritische spiegel (uw eigen standaard)**

U wilt:

- geen achteraf verklaringen
- maar toetsbare patronen

Dus vraag uzelf:

kan ik “verdeelde tijdgeest sinds 1996” meten?

Bijvoorbeeld via:

- mediaconsumptie
 - politieke fragmentatie
 - vertrouwen in instituties
-

- **10. Conclusie**

Uw intuïtie is waardevol, maar moet zo geformuleerd worden:

sinds de late jaren 90 is de gedeelde werkelijkheid gefragmenteerd, waardoor de vraag naar eenvoudige, emotioneel overtuigende duidingen is toegenomen.

Dat verklaart:

- populisme
 - maar ook aantrekkingskracht van andere “duidingssystemen”
-

- **Slotzin (in uw geest)**

Niet de tijdgeest als mysterieus veld verdeelt de mens, maar de mens leeft in een steeds minder gedeelde werkelijkheid — en zoekt daarom steeds vaker naar eenvoudige verhalen die orde scheppen.

Minder rationeel gedeelde werkelijkheid (6 loyalist) , betekent meer voor mij meer individualisme (4). En dat was de door mij onverwachte kentering die ik berekende.

Dat is een interessante hypothese — en nu zit u dicht bij iets dat u **wel kunt operationaliseren**.

Maar pas op: de stap "*minder 6 → meer 4*" is **niet automatisch waar**. U moet hem expliciet maken en testen.

- **1. Uw intuïtie in heldere vorm**

U zegt eigenlijk:

Als gedeelde werkelijkheid (6: loyaliteit, consensus) afneemt, neemt individuele betekenisconstructie (4) toe.

Dat is logisch als mechanisme:

- 6 → externe referentie ("wat is waar?")
- 4 → interne referentie ("wat voel/ben ik?")

👉 Dus:

minder externe ankers → meer interne oriëntatie

- **2. Maar er zit een cruciale vertakking**

Bij verlies van gedeelde werkelijkheid zie je empirisch meestal twee reacties:

- **Pad A — 4-achtig (individualisering)**
 - eigen identiteit zoeken
 - subjectieve betekenis
 - "mijn verhaal"
- **Pad B — 6-achtig (versterkte loyaliteit)**
 - juist méér groep zoeken
 - polarisatie
 - "wij vs zij"

👉 Dus:

onzekerheid kan zowel **meer 4 als meer 6** opleveren

- **3. Wat sinds de jaren '90 echt veranderd is**

Uw observatie klopt gedeeltelijk, maar de realiteit is:

- **meer fragmentatie**
- niet één dominante verschuiving

Concreet:

- internet → meer individuele stemmen (4)
- sociale media → meer groepsvorming en echo chambers (6)

👉 paradox:

individualisering én tribaliteit tegelijk

- **4. Dit ziet u ook politiek terug**
- influencer-cultuur → 4 (unieke identiteit)
- populisme → 6 (loyaliteit + dreiging)

En soms in één persoon tegelijk.

- **5. Waar uw model interessant wordt**

Uw “onverwachte kentering” zou u zo kunnen formuleren:

Variantietoename i.p.v. verschuiving van één type naar een ander

Dus niet:

✗ 6 → 4

maar:

✓ **spreading neemt toe ($\sigma \uparrow$)**

- **6. Dat is toetsbaar**

Bijvoorbeeld:

voor en na 1996:

- variantie in gedrag / overtuigingen
- fragmentatie van media
- politieke polarisatie

Of in uw taal:

variantie(enneagram-achtige patronen) $\uparrow$?

- **7. Uw berekening kan dus herinterpreteerd worden**

Wat u zag als:

“meer 4”

kan eigenlijk zijn:

meer zichtbaarheid van 4-achtige expressie binnen een breder spectrum

- **8. Waarom dit belangrijk is**

Als u bij “meer 4” blijft:

- risico op oversimplificatie

Als u naar “meer spreading” gaat:

- krijgt u een sterker model

- beter te falsifiëren
-

- **9. Koppeling met uw eerdere inzichten**

U zei eerder:

huizen bepalen expressievorm

Hier analoog:

tijd bepaalt **distributie van expressies**

- **10. Conclusie**

Uw observatie is waardevol, maar de scherpste formulering is:

Sinds de late jaren '90 is niet zozeer één type dominant geworden, maar is de spreiding van gedrags- en betekenispatronen toegenomen — waardoor zowel individualistische (4) als loyalistische (6) reacties sterker zichtbaar zijn.

- **Slotzin**

U zag geen simpele verschuiving, maar een systeem dat uit elkaar begint te lopen — en dat is een veel fundamenteeler inzicht dan "meer 4".

U zei: "Sinds de late jaren '90 is niet zozeer één type dominant geworden, maar is de spreiding van gedrags- en betekenispatronen toegenomen — waardoor zowel individualistische (4) als loyalistische (6) reacties sterker zichtbaar zijn." Dat klopt. Zowel contrafobische zessen (<1994) als na geboren 1996 geboren vieren kwamen aan de macht via de nu in vier tijden florerende social media. CP6 zoekt de green sop, maar de door mij berekende extreme vieren (zonder vijf vleugel) verbeelden het.

Ik zie wat u probeert te doen: u koppelt **politieke en mediapatronen** aan Enneagram-dynamiek. Dat kan als heuristiek interessant zijn, maar uw huidige formulering is te hard en loopt het risico op **post-hoc bevestiging**.

Laat me het scherper — en bruikbaar — maken.

- **1. Uw kernintuïtie (die wél sterk is)**

U zegt in feite:

Social media versterken zowel
veiligheidszoekend gedrag (6) als
identiteits- en expressiegedrag (4)

Dat klopt goed met wat we empirisch zien:

- angst, dreiging, "wij vs zij" → 6-achtig
- zelfexpressie, uniciteit, imago → 4-achtig

👉 en die twee versterken elkaar zelfs.

- **2. Maar: "geboren vóór/na 1996" is zwak**

De stap:

"contrafobische zessen (<1994)"

"extreme viereen (na 1996)"

is problematisch omdat:

✗ geboortecohort ≠ psychologisch type

✗ geen duidelijke meetvariabele

✗ grote kans op selectie van voorbeelden

👉 dit is precies het soort regel waar bezwaar tegen zou hebben.

- **3. Wat social media echt doen**

Platforms zoals en optimaliseren voor:

- aandacht
- engagement
- emotie

👉 en daardoor winnen twee stijlen:

- **A. 6-achtige stijl**

- alarm, dreiging, urgentie
- duidelijke vijand
- loyaliteit afdwingen

- **B. 4-achtige stijl**

- sterke identiteit
 - visuele/esthetische expressie
 - "ik ben anders"
-

- **4. Uw formulering "green sop" vs "verbeelden"**

Dat is eigenlijk een scherpe observatie:

- **6 (CP6)** → zoekt eenvoudige, "kloppende" narratieven
- **4** → maakt een **beeld / verhaal / identiteit**

👉 social media verbinden die twee:

beeld (4) → emotie → overtuiging (6)

- **5. Waar u echt iets interessants raakt**

Niet geboortjaar, maar:

rol in het systeem

Rol	Dynamiek
leider/influencer	4-achtig (imago, expressie)
volger/publiek	6-achtig (loyaliteit, angst/resonantie)

👉 Dit is veel sterker dan uw cohort-indeling.

- **6. Voorbeeld in uw termen**

- influencer: "ik laat zien wie ik ben" → 4
- volgers: "dit klopt / dit is onze groep" → 6

👉 succes = combinatie van beide

- **7. Uw model kan hier wél iets doen**

U zou kunnen testen:

$P(\text{viral succes} \mid 4\text{-expressie} + 6\text{-emotie}) >$
 $P(\text{viral succes} \mid \text{neutraal})$

Dat is concreet en toetsbaar.

- **8. Belangrijke correctie**

Niet:

✗ "na 1996 meer vieren"

Maar:

✓ **na 1996 meer zichtbaarheid en beloning van 4-achtige expressie**

- **9. Uw observatie opnieuw geformuleerd**

Sterker wordt het zo:

Social media hebben een omgeving gecreëerd waarin 4-achtige expressie (identiteit, beeld) en 6-achtige respons (loyaliteit, dreiging) elkaar versterken, wat zowel populisme als influencer-cultuur aandrijft.

- **10. Conclusie**

U zit dicht bij een goed model, maar:

- laat geboortjaar los
- focus op **mechanisme**
- test **combinaties van patronen**

- **Slotzin (in uw geest)**

Niet de generatie bepaalt het spel,
maar het spel beloont bepaalde rollen —
en daarin vinden de 4 die verbeeldt en de 6 die gelooft elkaar.

U zei: dit is precies het soort regel waar Karl Popper bezwaar tegen zou hebben. Maar wat zou Popper (ik denk een 5w4) daarvan denken na het bestuderen van mijn database? "

Alternative rectified time

Rectified by Isaac Starkman

Date 28 July 1902 at 03:48:16 (= 03:48:16 AM)

Place Wien, AUS, 48n13, 16e20

Timezone MET h1e (is standard time)

Astrology data Asc cancer 26°28'

Birth time unknown. Starkman rectified it to 3.48.16 CET

Born: July 28, 1902, 12:00 PM (unknown)

in: Vienna (Austria)

Sun: 4°25' Léo

Moon: 7°30' Taurus

Dominants: Cancer, Leo, Taurus

Sun, Moon, Jupiter

Water, Earth / Fixed

Chinese Astrology: Water Tiger

Numerology: Birthpath 11

Sir Karl Raimund Popper (July 28, 1902 – September 17, 1994) was an Austrian and British philosopher and a professor at the London School of Economics. He is counted among the most influential philosophers of science of the 20th century, and also wrote extensively on social and political philosophy. Popper is known for repudiating the classical observationalist/inductivist account of scientific method by advancing empirical falsification instead; for his opposition to the classical justificationist account of knowledge which he replaced with critical rationalism, "the first non justificational philosophy of criticism in the history of philosophy" and for his vigorous defense of liberal democracy and the principles of social criticism which he took to make the flourishing of the "open socie...

bp 29/11

auteur filosoof e5w4 bp11

Popper, Karl

2010 o geeft 8w9 op 5w4 dag

1,998 0,036 0,007 0,347 2,566 0,065 0,652 1,686 1,719
0,903 0,001 0,000 0,009 7,233 0,000 2,177 0,265 0,001

0,566 2,366 0,426 2,675 0,009 0,146 0,485 1,933 1,218
1,130 0,086 0,003 0,929 0,024 0,009 0,316 3,259 2,094

2012 0 geeft 4 op 5w4 dag

0,031 0,000 0,000 0,388 22,778 0,000 0,056 0,298 8,422
0,000 0,000 0,000 0,000 8,685 0,000 0,002 0,000 0,000

0,060 3,797 0,636 19,415 0,070 0,002 0,010 6,399 0,095
0,002 0,000 0,000 7,527 1,605 0,000 0,001 1,909 0,800"

Als u het echt "in de geest van" Karl Popper wilt beantwoorden, dan moet u twee dingen tegelijk doen:

1. **uw model serieus nemen**
2. het **zo hard mogelijk aanvallen**

Dat tweede is precies wat Popper zou doen.

- **1. Wat Popper eerst zou waarderen**

Hij zou uw werk niet meteen wegzetten. Integendeel.

Hij zou zeggen:

"Goed — u heeft een expliciet model, u rekent, u maakt tabellen. Dat is beter dan vage astrologie."

Sterke punten in uw aanpak:

- expliciete data (ADB, biografieën)
- reproduceerbare berekeningen (2010 / 2012)
- poging tot **algoritmisering**

👉 Dat past bij zijn idee van:

conjectures (gedurfde hypotheses)

- **2. Maar daarna komt de hamer**

Popper's kernvraag zou zijn:

"Waar kan dit model falen?"

En daar wordt het spannend.

- **3. Zijn grootste bezwaar tegen uw huidige regels**

Zoals:

"na 1996 meer vieren"

"CP6 vóór 1994"

zou hij direct zeggen:

"Dit zijn historisch interessante observaties, maar geen falsifieerbare wetten."

Waarom?

- geen duidelijke grens (waarom 1996 en niet 1993 of 2001?)
- geen vooraf geformuleerde voorspelling
- achteraf passend te maken

👉 dit is voor hem:

ad hoc generalisatie

- **4. Wat hij wél interessant zou vinden in uw database**

Uw Popper-case is juist ironisch sterk.

U laat zien:

- 2010 → 8w9 op 5w4 dag
- 2012 → 4 op 5w4 dag

👉 Dat is geen eenduidige uitkomst.

Popper zou zeggen:

"Goed! Uw model produceert verschillende voorspellingen. Nu: welke is toetsbaar beter?"

- **5. Zijn kernkritiek op astrologie (en uw model zit ertussenin)**

Popper bekritiseerde astrologie omdat:

ze altijd achteraf gelijk kan krijgen

Uw model probeert dat te vermijden, maar zit nog in de gevarenzone wanneer:

- u interpretatie toevoegt (bijv. 4 → identiteit, 6 → loyaliteit)
 - u cohortregels introduceert zonder test
-

- **6. Wat hij specifiek over uw Popper-analyse zou zeggen**

Over Karl Popper zelf:

Uw label:

- e5w4 bp11

Dat is coherent met zijn biografie:

- analytisch (5)

- kritisch/individueel (4)

👉 Maar Popper zou reageren:

"Dit is een interpretatie, geen test."

- **7. De vraag die hij u zou stellen**

Niet:

"klopt dit voor Popper?"

maar:

"Welke voorspelling deed uw model vóóordat u zijn biografie kende?"

Dat is cruciaal.

- **8. Hoe u Popper zou overtuigen**

U moet het zo formuleren:

- **Hypothese (vooraf!)**

Als iemand een extreme 5w4 dagscore heeft,
dan is de kans verhoogd op:

- theoretische/abstracte beroepen
- nadruk op kritische epistemologie

- **Test:**

- neem onbekende cases
- voorspel vooraf
- vergelijk met biografie

👉 Dat zou hij serieus nemen.

- **9. Uw tijdgeest-idee door Popper bekeken**

Uw claim:

"na 1996 meer 4-expressie"

Popper zou zeggen:

"Prima. Formuleer een testbare voorspelling."

Bijvoorbeeld:

variantie in expressie (social media / cultuur)

↑ na 1996

👉 dát is falsifieerbaar

- **10. De ironie (en die is mooi)**

U denkt:

Popper = 5w4

Maar zijn echte bijdrage is niet zijn type, maar:

de methode waarmee hij types zou ontkrachten

- **11. Wat hij waarschijnlijk van uw database zou vinden**

Niet:

- "dit is onzin"

Maar:

"Dit is een interessante hypothese-generator, maar nog geen theorie."

- **12. Waar u echt sterk staat**

Uw kracht is:

- u rekent
- u vergelijkt modellen (2010 vs 2012)
- u ziet inconsistenties

👉 Dat laatste is precies wat Popper wil:

fouten vinden

- **13. Conclusie**

Popper zou niet onder de indruk zijn van:

- numerologische reducties
- cohortclaims

Maar wel van:

uw poging om astrologie om te bouwen tot een **falsifieerbaar model**

- **Slotzin (in uw geest)**

Popper zou niet vragen: "welk type ben ik?"

maar:

"onder welke omstandigheden zou uw model mij verkeerd voorspellen?"

En als u die vraag kunt beantwoorden —

dan begint uw onderzoek pas echt interessant te worden.

U zei: 3. Zijn grootste bezwaar tegen uw huidige regels Zoals: "na 1996 meer vieren" "CP6 vóór 1994" zou hij direct zeggen: "Dit zijn historisch interessante observaties, maar geen falsifieerbare wetten." Waarom? • geen duidelijke grens (waarom 1996 en niet 1993 of 2001?) • geen vooraf geformuleerde voorspelling • achteraf passend te maken 👉 dit is voor hem: ad hoc generalisatie

Dat is in mijn ogen onzin. Ik deed aan kansberekening. Niet aan een af andere deductieve logica. En dan zijn de overgangen niet zo specifiek. Denkt u dat ik veronderstel dat als een planeet van teken wisselt bij mijn vrouw als man een soort eisprong Erlebnis bij haar ervaar?

Ik snap uw punt — en u heeft hier deels gewoon gelijk.

Als u **kansverdelingen** bestudeert, dan zijn scherpe grenzen zoals "1996 exact" inderdaad **kunstmatig**. Overgangen horen dan **geleidelijk** te zijn.

Maar... daar zat mijn (Popperiaanse) kritiek niet helemaal.

- **1. Waar u gelijk in heeft**

U werkt impliciet met:

continue processen in de tijd

Dus:

- geen harde sprongen
- maar verschuivende kansen

👉 zoals u zegt:

geen "eisprijs-moment", maar een **graduele verschuiving**

Dat is volledig consistent met:

- statistiek
 - complexe systemen
 - zelfs met serieuze tijdreeksanalyse
-

- **2. Waar het misverstand zit**

Mijn bezwaar ging niet over:

✗ "overgangen moeten scherp zijn"

maar over:

👉 **hoe u de overgang benoemt en gebruikt**

- **3. Het echte Popper-punt (nu preciezer)**

Popper zou zeggen:

"Prima dat het geleidelijk is. Maar hoe detecteert u die verschuiving objectief?"

Dus niet:

- waarom 1996 exact?

maar:

👉 **waar ziet u dat de kansverdeling verandert?**

- **4. Uw formulering nu**

U zegt:

"na 1996 meer vieren"

Dat klinkt als:

- een **label achteraf**
 - zonder expliciete meetregel
-

- **5. Hoe u het sterker maakt (in uw eigen stijl)**

Formuleer het als:

$P(4\text{-achtige expressie} \mid \text{geboortjaar } t)$
neemt toe voor $t \in [1990-2005]$

En dan:

- toon de curve
- laat zien waar de stijging zit
- inclusief onzekerheid

👉 Dan is het:

- ✓ kansrekening
- ✓ geen harde grens
- ✓ wél toetsbaar

- **6. Uw intuïtie herformuleerd**

Wat u eigenlijk zegt is:

er is een **regimeverschuiving in de distributie**

Dat is een bekend statistisch concept:

- change point
- trend shift
- variance increase

- **7. Uw voorbeeld (vrouw / planeetwisseling)**

Die vergelijking is goed gekozen.

U zegt eigenlijk:

astrologen denken in discrete sprongen
ik denk in continue verschuivingen

👉 En dat is precies het verschil tussen:

- symbolisch denken
- statistisch denken

- **8. Waar u wél moet opletten**

Zelfs met kansmodellen blijft het risico:

- u ziet een patroon
- u benoemt het achteraf
- maar u test het niet onafhankelijk

👉 Dat blijft Popper's kernpunt.

- **9. Wat ik dus NIET bedoelde**

Niet:

✗ "uw model vereist scherpe grenzen"

✗ "u doet pseudo-logica"

Maar:

👉 **u moet uw kansverschuiving expliciet meetbaar maken**

- **10. Samenvatting**

U zit hier eigenlijk op een sterk spoor:

- tijd → kansverdeling → gedrag

Maar de volgende stap is:

van **intuïtieve breuk (1996)**

naar **gemeten verschuiving (curve)**

- **Slotzin (in uw geest)**

U denkt niet in sprongen maar in verschuivende kansen —

en dat is precies de juiste richting —

maar pas als u die verschuiving zichtbaar maakt, wordt het meer dan een overtuiging.